

ORA DE LECTURĂ, MIJLOC DE DEZVOLTARE A PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Una dintre cerințele învățământului modern este aceea a formării la elevi a deprinderilor de studiu individual și de muncă independentă, a capacității de a gândi creator, de a soluționa individual sau prin conlucrare multitudinea de probleme cu care se confruntă în anii de școală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete” permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural, ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin: „Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”.

Educatorii trebuie să le dezvolte elevilor „gustul pentru lectură” o cerință didactică importantă fiind preocuparea permanentă a cadrelor didactice pentru realizarea contactului direct al copiilor cu lumea operelor literare. Problema îndrumării lecturii școlare este extrem de importantă, deoarece în anii de formare intelectuală, tânărul cititor trebuie orientat în mulțimea de opere literare care îi stau la îndemână, căci unele cărți sunt contraindicate din cauza inaccesibilității la o anumită vârstă, iar contactul eșuat cu o carte își poate pune amprenta în viitor pe calitatea lecturii. Absența unei lecturi susținute e evidentă în vocabularul lacunar, în comportament, în gândire și chiar într-o înclinație spre violența limbajului. Tocmai de aceea e nevoie, mai mult ca oricând, să ridicăm bariera dintre copil și carte, iar îndepărtarea elevului de lectură trebuie să fie un semnal de alarmă.

Mijloacele pentru cunoașterea preferințelor elevilor sunt diverse și variate, de la cele generale (ancheta, sondajul) până la cele individuale (convorbiri cu elevii, cu profesorii clasei sau cu părinții, examinarea fișei de cititor de la biblioteca școlii etc.)

La orele de limba și literatura română, elevul nu citește pentru a ști să citească, ci pentru a descoperi informațiile necesare unei bune comunicări, unei culturi generale, dar mai ales realizării spirituale. Observarea sistematică a activității elevilor oferă cadrului didactic posibilitatea de a culege informații relevante asupra performanțelor elevilor din perspectiva capacității lor de acțiune și relaționare, a competențelor și abilităților de care dispun aceștia.

Profesorul de limba română are un rol important în a- i stimula, a găsi în permanență noi metode de a- i incita la lectură; desigur, totul trebuie să pară un joc, destindere și relaxare: a citi de dragul de a citi.

Formarea unei atitudini pozitive față de lectură reprezintă unul dintre obiectivele cele mai importante și mai grele ale disciplinei limba și literatura română. În vederea trezirii interesului elevilor pentru lectură se impun diferite activități și metode:

- Alegerea textelor în concordanță cu orizontul de așteptare al elevilor; Entuziasmul profesorului când citește;
- Valorificarea lecturii inocente;

- Transpunerea textelor literare în alt limbaj : mimă, joc de rol, pantomimă, dramatizare;
- Utilizarea metodelor interactive;
- Însoțirea activităților de citire cu cele de scriere;
- Parteneriate și activități comune cu biblioteca;
- Întâlnirea cu scriitori și critici literari ;
- Dramatizarea unor texte cunoscute;
- Organizarea unor cenecluri literare, a unor șezători și concursuri etc;

Competența măsoară cunoștințe și abilități însușite în procesul de învățare, aplicare a materiei curriculare la limba și literatura română și în acest sens se impune utilizarea metodelor interactive capabile a transforma elevul in participant activ al lecturii. E bine să urmărim transformarea lectorului inocent în lector competent, avizat, însetat de lectură și de cunoaștere. Folosirea mijloacelor de predare invatare moderne stimuleaza,, setea de cunoastere ,,a elevilor

Lectura necesită nu numai îndrumare, ci și control. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoștințelor elevilor. Controlul lecturii elevilor trebuie să fie o activitate permanentă a învățătoarei/ profesorului de limba și literatura română, spre a preveni comoditatea, efectuarea unei lecturi facile, superficialitatea, neglijarea cărților. Pentru evaluarea lecturii, în funcție de scopul urmărit, se vor putea parcurge următoarele modalități:

Verificarea caietelor de lectură suplimentară sau a fișelor de lectură: se face periodic, iar corectarea acestora oferă indicii despre ce citește elevul, ce reține din ceea ce citește, cum înregistrează informațiile, cum selectează date și personaje semnificative. Corectarea acestor caiete/fișe este urmată de analiza concluziilor în fața întregii clase, cu prezentarea aspectelor pozitive și negative.

Convorbirile cu clasa și individuale despre lecturile elevilor: sunt foarte utile, deoarece oferă informații cât mai multe și cât mai precise asupra materialului citit, elevii beneficiind și de întrebările ajutătoare ale cadrului didactic.

Observarea performanțelor: se vor evidenția elevii care, în urma lecturii particulare, își completează informațiile, se exprimă îngrijit, nuanțat, apreciind acest lucru ca un gest de silință și inteligență.

Afișarea unui tabel cu evidența lecturii elevilor în clasă: va stimula concurențial cititul cărților.

Controlul fișelor de cititor de la bibliotecă: ajută cadrul didactic să vadă cât de preocupați sunt elevii pentru lectura suplimentară, ce și cât citesc, ce preferințe au.

Bibliografie:

1. Valeriu Marinescu – Predarea, învățarea limbii și literaturii române în gimnaziu, Editura Fundației România de Mâine, București, 2007
2. Corneliu Crăciun – Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu, Editura Emia, 2004
3. Nicolae Eftemie- Introducere în metodică studierii limbii și literaturii române, Editura Paralela 45, 2008

Prof. Silvia PETROVICI

Școala Gimnazială Dorobanțu, jud. Tulcea